

GMINA CZERNICA

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
we wsi Dobrzykowice (teren zabudowy usługowej/obiektów
produkcyjnych), gmina Czernica

Opracowanie:
dr inż. Jarosław Osiadacz

INNOVA
Właściciel
Dr inż. Jarosław Osiadacz

■ Czernica ■ Wrocław ■
wrzesień 2021

INNOVA Jarosław Osiadacz
Na Polance 12D/5
51-109 Wrocław
tel./fax. (071) 789 36 66
e-mail jaroslaw.osiadacz@innovaconsulting.pl

Spis treści

1. Podstawa prawna opracowania prognozy	3
2. Cel i zakres prognozy	3
3. Metody opracowania i materiały źródłowe	4
4. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska na obszarze objętym projektem planu	5
4.1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego	6
4.1.1. Położenie	6
4.1.2. Budowa geologiczna i geomorfologia terenu	8
4.1.3. Warunki klimatyczne	9
4.1.4. Surowce naturalne	10
4.1.5. Wody powierzchniowe i podziemne	10
4.1.6. Warunki glebowe, szata roślinna i świat zwierzęcy	12
4.1.7. Zasoby krajobrazowe i kulturowe oraz obszary chronione	15
4.2. Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego	15
4.3. Uwarunkowania ekofizjograficzne	16
4.4. Odporność środowiska na degradację	17
4.5. Ocena zdolności środowiska do regeneracji	18
5. Analiza ustaleń projektu planu	20
6. Analiza i ocena wpływu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych na środowisko	25
6.1. Analiza pod kątem zgodności projektu planu z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi	25
6.2. Analiza pod kątem rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne wpływy na środowisko realizacji ustaleń projektu planu	25
6.3. Analiza pod kątem ochrony walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz kształtowania walorów krajobrazowych	26
6.4. Analiza pod kątem wpływu ustaleń planu na elementy środowiska oraz obszary Natura 2000 we wzajemnym powiązaniu	26
6.4.2. Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne	27
6.4.3. Wpływ na powietrze atmosferyczne	27
6.4.4. Wpływ na klimat akustyczny	28
6.4.5. Wpływ na różnorodność biologiczną, świat roślinny i zwierzęcy	28
6.4.6. Wpływ na klimat lokalny	28
6.4.7. Wpływ na krajobraz, zabytki i zasoby naturalne	28
6.4.8. Wpływ na zdrowie ludzi	29
6.4.9. Wpływ na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000 lub innych obszarów chronionych	29`
7. Przewidywane metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu	31
7.1. Prognoza skutków wpływu ustaleń projektu planu na środowisko przyrodnicze	32
7.2. Możliwe oddziaływanie poza granicami planu i oddziaływanie transgraniczne	33
7.3. Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń planu	34
8. Możliwości wprowadzenia rozwiązań alternatywnych bądź eliminujących i ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko realizacji ustaleń projektu planu	34
9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia planu, oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.	35
10. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	36
Załącznik	37

1. Podstawa prawna opracowania prognozy

Podstawą prawną opracowania prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego są następujące akty prawne:

- *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021r., poz. 247 – tekst jednolity z późn. zm.),*
- *Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2021 r., poz. 741 - tekst jednolity).*

Projekt miejscowego planu, dla potrzeb którego sporządzana jest niniejsza prognoza opracowany został w oparciu o uchwałę nr XX/206/2020 Rady Gminy Czernica z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego we wsi Dobrzykowice (teren zabudowy usługowej/obiektów produkcyjnych), gmina Czernica.

2. Cel i zakres prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko ma na celu uwzględnienie uwarunkowań istniejącego stanu środowiska przyrodniczego wraz z określeniem skutków oddziaływania na środowisko przyrodnicze i kulturowe związanych z realizacją ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zakres przestrzenny projektu planu obejmuje fragment wsi Dobrzykowice. Prognoza jest integralną częścią projektu miejscowego planu oraz stanowi element zapewniający utrzymanie równowagi przyrodniczej, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Zakres merytoryczny prognozy określa art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 – tekst jednolity z późn. zm.)*. Zgodnie z ww. ustawą prognoza powinna:

- zawierać informacje o zawartości, głównych celach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- zawierać informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- określać propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu i częstotliwości jej przeprowadzania,
- określać, analizować i oceniać istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, określać, analizować i oceniać stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- określać, analizować i oceniać istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*,

- określać, analizować i oceniać przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy,
- przedstawiać rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w planie, mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań ustaleń projektu planu na środowisko,
- zawierać informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Prognoza oddziaływania na środowiska winna również zawierać w części końcowej streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Na podstawie Art. 74a ust. 2 oraz Art. 51. Ust. 2 pkt 1f, ustawy j/w prognoza powinna zawierać - w postaci załącznika - oświadczenie autora o spełnieniu wymagań w zakresie posiadanego wykształcenia i doświadczenia.

3. Metody opracowania i materiały źródłowe

Na etapie sporządzania niniejszego dokumentu wykorzystano następujące materiały źródłowe:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czernica przyjęte uchwałą Rady Gminy Czernica nr VIII/38/2007 z dnia 29 czerwca 2007 r. z późn. zm. (tj. uchwała nr XI/95/2019 z dnia 23 października 2019 r.),
- Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Dobrzykowice (północ), gmina Czernica, 2019;
- Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim, GIOŚ, Biblioteka Monitoringu Środowiska;
- Atlas klimatycznego ryzyka uprawy roślin w Polsce, 2001, Cz. Koźmiński;
- Operaty Natura 2000;
- Mapa zasadnicza 1: 1 000, mapa topograficzna 1:10 000;
- Mapa ewidencji gruntów 1:5 000;
- Mapy glebowo-rolnicze 1: 5 000;
- Mapa hydrograficzna 1:50 000;
- Mapa sozologiczna 1: 50 000;
- Mapa Geologiczna Polski; mapa utworów powierzchniowych 1:500 000;
- Mapa podziału fizyczno-geograficznego Polski według J. Kondrackiego;
- Kondracki J., 2000: Geografia regionalna Polski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa;
- System Informacji Przestrzennej Powiatu Wrocławskiego WROSIP;
- Usługi sieciowe WMS Państwowego Instytutu Geologicznego, WMS Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Hydroportal, ISOK i inne.

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych dotyczących charakterystyki poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego poddanych oddziaływaniu. Niniejszy dokument został wykonany w oparciu o dostępne materiały tematyczne. Na podstawie zebranych informacji oceniono potencjalne zagrożenie środowiska związane z realizacją ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wskazano ewentualne negatywne i niepożądane konsekwencje z tego wynikające oraz zaproponowano sposoby i metody ich minimalizowania.

Przewidywane oddziaływanie na środowisko ustaleń projektu planu określono według takich kryteriów, jak:

- **charakter zmian:** bardzo korzystne, korzystne, bez znaczenia, niepożądane, potencjalnie niekorzystne, bardzo niekorzystne;
- **intensywność przekształceń:** brak, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne;
- **bezpośredniość oddziaływania:** bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane;
- **okres trwania oddziaływania:** długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe;
- **częstotliwość oddziaływania:** stałe, chwilowe, brak.

Zgodnie z Art. 52. ust 1. *Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 – tekst jednolity z późn. zm.)*, informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, są opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.

Zgodnie z Art. 52 ust.2. ustawy j.w. - w prognozie oddziaływania na środowisko uwzględnia się informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

Zgodnie z procedurą zawartą w *ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, na mocy art. 53, dział IV, rozdz. 2, otrzymano uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości przygotowywanej prognozy oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Oławie.

Prognoza została uzupełniona o elementy wskazane przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska wskazane pismem z dnia 30 lipca 2021 r. (sygnatura: WSI.410.307.2021.HL0.

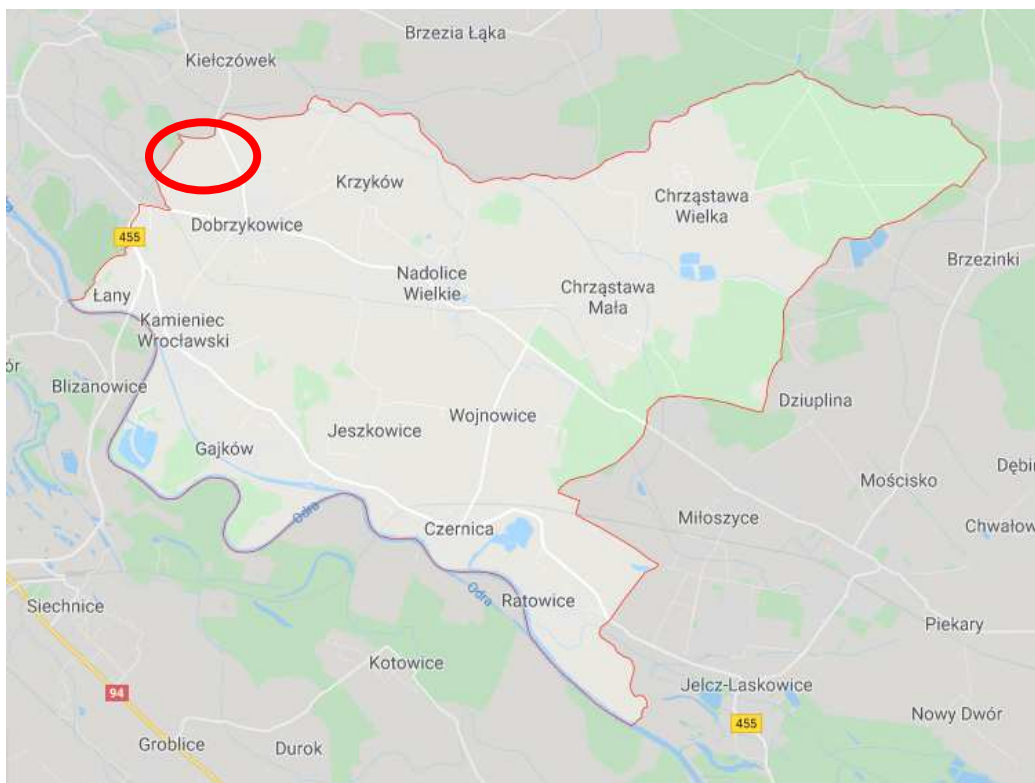
4. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska na obszarze objętym projektem planu

4.1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego

4.1.1. Położenie

Wieś Dobrzykowice położona jest w północno-zachodniej części gminy Czernica, znajdującej się we wschodniej części województwa dolnośląskiego i w północno-zachodniej części powiatu wrocławskiego. Obszar objęty sporządzeniem planu obejmuje tereny niezainwestowane (pola, nieużytki, pastwiska) znajdujące się na zachód od samej wsi.

Gmina Czernica leży we wschodniej części województwa dolnośląskiego i w północnozachodniej części powiatu wrocławskiego. Graniczy bezpośrednio z Wrocławiem oraz z gminami: Długołęka, Oleśnica (gmina wiejska), Jelcz-Laskowice, Oława (gmina wiejska) i Święta Katarzyna. Pod względem fizyczno-geograficznym gmina położona jest w zasięgu Pradoliny Wrocławskiej (Doliny Odry) oraz Równiny Psiego Pola i Równiny Jelczańskiej, stanowiących część Równiny Wrocławskiej (Równiny Oleśnickiej). Powierzchnia gminy wynosi 83,6 km²

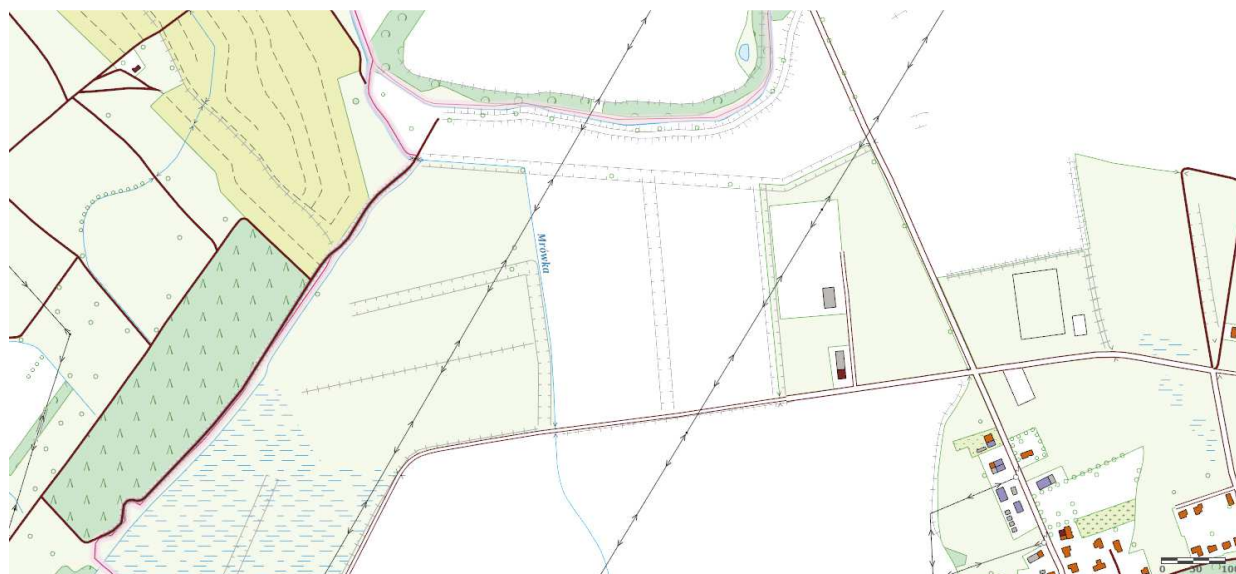
Rysunek 1. Lokalizacja obszaru przedmiotowego opracowania na terenie Gminy Czernica.

Głównym celem sporządzenia nowego planu jest przeznaczenie obszaru pod tereny z przewagą aktywności gospodarczej (usługowo-produkcyjnej) oraz lokalizacji wielkopowierzchniowych obiektów handlowych (WOH). **Zmiana sposobu użytkowania terenu objętego opracowaniem z rolniczego na usługowo-produkcyjną [UC/P] oraz uzupełnienie, w ślad za podziałem własnościowym układu komunikacyjnego o drogę wewnętrzną [KDW], publiczną [KDW] oraz dojazdową [KDD].**

Rysunek 2. Obszar opracowania na ortofotomapie (dostęp WroSIP, 22.04.2020)

Rysunek 3. Obszar opracowania na BDOT(dostęp WroSIP, 22.04.2020)

Widok na teren opracowania i zabudowania PARKTECHu oraz firmy transportowej

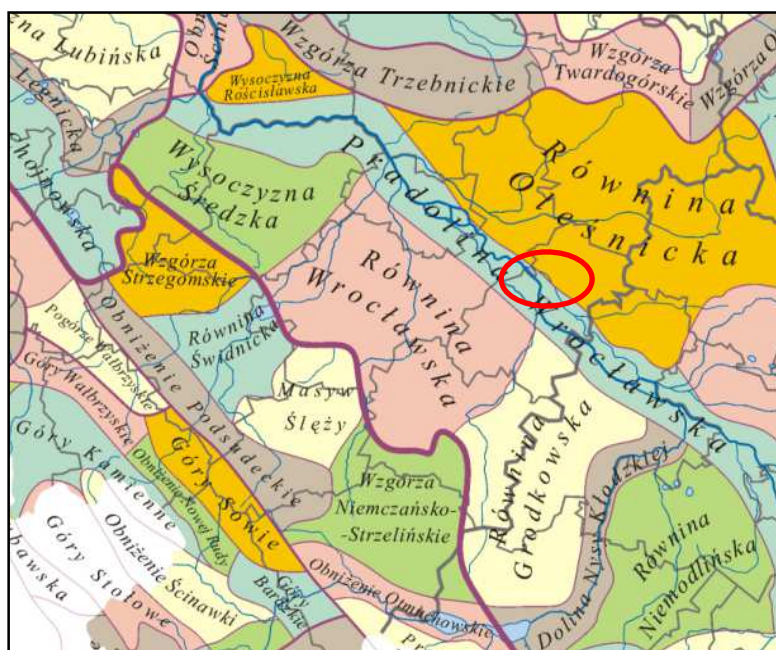

Widok na teren opracowania (słup przesyłowej linii elektroenergetycznej 400kV)

4.1.2. Budowa geologiczna i geomorfologia terenu

Pod względem fizyczno-geograficznym gmina leży w środkowej części **Niziny Śląskiej** i mezoregionie – **Równiny Wrocławskiej**. Zachodnia część gminy należy do **Równiny Psiego Pola**, wschodnia - do wysoczyzny morenowej - **Równiny Jelczańskiej**, północna - do **Równiny Oleśnickiej**. W ramach tej ostatniej jednostki fizjograficznej wyróżnia się **dolinę Widawy** oraz wyżej leżący obszar wododziałowy nie przekraczający wysokości 126 m n.p.m.

Rysunek 4. Regiony fizyczno – geograficzne południowo – zachodniej Polski.

Obszar **Doliny Odry (Pradoliny Wrocławskiej)** zajmuje południową część gminy. W jej obrębie występuje system teras plejstoceńskich i holoceniowych, te ostatnie z licznymi zakolami meandrowymi i starorzeczami. Współczesna dolina Odry jest odcięta wyraźnie zaznaczoną kilkumetrową krawędzią.

Rzeka Widawa przepływa szeroką i płaską doliną, w obrębie której sieć mniejszych dopływów i rowów przybiera formę pierzastą. Rzeka Widawa, podobnie jak Odra, ma niewielki spadek rzędu 0,3m.

Geomorfologia i rzeźba obszaru gminy jest generalnie mało zróżnicowana. Maksymalne różnice wysokości nie przekraczają 15 m.

Pod względem tektonicznym gmina Czernica należy do monokliny przedsudeckiej. Najstarsze rozpoznane skały podłoża należą do triasu. Na nich zalegają utwory trzeciorzędowe o miąższości 100 – 150 m. Są to górnioceńskie osady serii poznańskiej – głównie iły z przewarstwieniami drobnych piasków, tworzących trzeciorzędowe warstwy wodonośne. Utwory czwartorzędowe tworzą ciągłą warstwę o miąższości 30–50 m. Poza terasą zalewową Odry, są to utwory plejstoceny zbudowane z glin morenowych przewarstwionych lub nadbudowanych warstwami piasków fluwioglacjalnych lub rzecznych. Utwory holoceny występują w obrębie terasy zalewowej Odry i reprezentowane są przez żwirzy nadbudowane warstwą piasków rzecznych, w znacznej części przykryte madami. Miąższość holocenu wynosi 15-20 m.

4.1.3. Warunki klimatyczne

Według podziału rolniczo-klimatycznego Gumińskiego (1948) gmina Czernica położona jest w Dzielnicy Wrocławskiej (najcieplejszej w Polsce). Obszar posiada bardzo dobre warunki solarne. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 8,7°C, a okres wegetacyjny trwa od 220 do 225 dni w roku. Dni gorących z temperaturą powietrza ponad 25°C rejestruje się od 30 do 35 w ciągu roku. Natomiast dni mroźnych o maksymalnej temperaturze poniżej 0°C odnotowuje się poniżej 30. Pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio ok. 50 dni w roku, znikając przeciętnie do 25 marca. Średnia roczna suma opadów wynosi średnio 580-660 mm, a wiatr wieje głównie z kierunku zachodniego i północno-zachodniego oraz i wschodniego. Średnia prędkość wiatru wynosi 3,0-3,5 m/s.

Obszar objęty opracowaniem miejscowego planu cechuje się korzystnym topoklimatem. Teren opracowania posiada krajobraz nizinny.

W 2015 roku wykonana została roczna „Ocena poziomów substancji w powietrzu oraz wyniki klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za 2014 rok”. Strefa dolnośląska została ze względu na przekroczenia dopuszczalnych stężeń dla pyłu zawieszonego PM₁₀, arsenu, benzo(a)pirenu i ponadnormatywne stężenia ozonu zakwalifikowana do klasy C. Wynik ten oznacza konieczność opracowania Programu Ochrony Powietrza dla strefy dolnośląskiej. Opracowany Program Ochrony Powietrza został przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego Nr XLVI/1544/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 lutego 2014 r. (Dz. U. Województwa Dolnośląskiego z dnia 25.02.2014 r. poz.985). Za poziom stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ w największym stopniu odpowiedzialna jest emisja napływowa i powierzchniowa. Przyczyną przekroczeń stężeń ozonu są przede wszystkim oddziaływania naturalnych źródeł emisji lub zjawisk naturalnych niezwiązanych z działalnością człowieka. Analizując rozkład stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu (POP, 2014) można zauważyć wzrost stężeń w miesiącach chłodnych. Sytuacja ta związana jest z sezonem grzewczym (emisji

z indywidualnych źródeł ogrzewania budynków, w mniejszym stopniu niekorzystne warunki klimatyczne/meteorologiczne). Większość przekroczeń dopuszczalnych stężeń ma miejsce w porze chłodnej.

Analizując rozkład stężeń benzo(a)pirenu (POP, 2014) można zauważyć wzrost stężeń w miesiącach chłodnych. Sytuacja ta związana jest z sezonem grzewczym (emisji z indywidualnych źródeł ogrzewania budynków, w mniejszym stopniu niekorzystne warunki klimatyczne/meteorologiczne). Większość przekroczeń dopuszczalnych stężeń ma miejsce w porze chłodnej. Przyczyną przekroczeń stężeń ozonu są przede wszystkim oddziaływania naturalnych źródeł emisji lub zjawisk naturalnych niezwiązanych z działalnością człowieka (wzrost przekroczeń w miesiącach letnich spowodowany jest intensywnym promieniowaniem słonecznym oraz wysoką temperaturą). Na stan jakości powietrza w gminie Czernica wpływa emisja z różnego rodzaju źródeł. Wyróżnić należy (Aktualizacja POŚ, 2010):

- źródła punktowe, w tym zakłady przemysłowe i energetykę ciepłą,
- źródła liniowe związane z transportem, przede wszystkim komunikacja
- samochodowa, źródła powierzchniowe, tzw. „emisja niska”, związane ze spalaniem paliw do celów
- grzewczych (kotłownie lokalne i paleniska indywidualne).

Położenie gminy w bliskim sąsiedztwie aglomeracji wrocławskiej powoduje napływ zanieczyszczeń spoza terenu gminy, co sprawia, że poprawa jakości powietrza na obszarze gminy jest wypadkową działań ograniczających emisję i emisji napływowej. Poprawa jakości powietrza w gminie jest procesem uzależnionym od poprawy powietrza w całej strefie dolnośląskiej i aglomeracji wrocławskiej.

4.1.4. Surowce naturalne

Na terenie objętym opracowaniem nie występują udokumentowane złoża surowców naturalnych.

4.1.5. Wody powierzchniowe i podziemne

Południową i północną granicę gminy na przeważającym odcinku wyznaczają rzeki – Odra i Widawa. Największym ciekim powierzchniowym gminy Czernica jest rzeka Odra, przepływająca wzdłuż południowej granicy gminy. Jednakże większość wód odprowadzana jest z obszaru gminy przez bogaty system rowów do Widawy, przepływającej wzdłuż północnej granicy gminy. Na odcinku Jeszkowice –Gajków - Kamieniec Wrocławski znajduje się kanał żeglowny Odry ze służą w Janowicach.

W dolinie Odry występują duże i cenne przyrodniczo formy starorzeczy; niektóre z nich zostały antropogenicznie przekształcone. Na obszarze gminy występują zbiorniki wód stojących, powstałe w wyrobiskach poeksploatacyjnych piasków bądź żwirów. Przykładem są zbiornik Bajkał i zbiornik w rejonie Kotowic.

Zgodnie z badaniami jakości wód przeprowadzonymi przez WIOŚ, klasyfikacja elementów jakości rzek na terenie województwa dolnośląskiego w 2008 r. została przedstawiona w zakresie wskaźników grupy substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz wskaźników fizykochemicznych, klasyfikujących wody w

skali od I do V, gdzie I oznacza stan bardzo dobry.

Na podstawie wyników monitoringu operacyjnego, woda w Odrze na odcinku przepływającym przez gminę Czernica w ocenie fizykochemicznej została zaliczona do klasy III, przy dobrym poziomie wskaźników z grupy substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Główne źródła zanieczyszczenia rzeki Odry znajdują się poza granicami gminy.

Jakość wody w rzece Widawa na odcinku gminy Czernica oraz w pobliżu gminy nie jest badana. Wody Widawy badane są we Wrocławiu oraz przy ujściu do Odry. We Wrocławiu Widawa w zakresie wskaźników fizykochemicznych została sklasyfikowana w II klasie, natomiast przy ujściu do Odry - do klasy III.

W ostatnim dziesięcioleciu obserwuje się wyraźny spadek stężeń zanieczyszczeń w wodach rzek Widawy i Odry, co jest efektem porządkowania gospodarki wodno-ściekowej. Opublikowane dane za lata 2004-2007 wykazały w wodach Odry na terenie lub w pobliżu gminy Czernica występowanie zjawiska eutrofizacji.

Rzeka Widawa, ze względu na płytkie koryto, często zalewa okoliczne łąki. Teren zalewany wodami Widawy, a także jej dopływów: Przerowy, Mrówki i Granicznej, występują w rejonie Chrzastawy Wielkiej, Chrzastawy Małej, Nadolic Wielkich i Krzykowa. Rejony podmokłe występują również na terenie terasy zalewowej Odry.

Na terenie gminy, rzeki Przerowa i Graniczna są uregulowane całkowicie, Widawa – uregulowana częściowo, a rzeka Odra skanalizowana. Rzeka Odra jest obwałowana od wsi Ratowice do granic Wrocławia, rzeka Widawa obwałowana jest częściowo w rejonie Chrzastawy Wielkiej oraz posiada wały między wsią Krzyków a Dobrzykowicami.

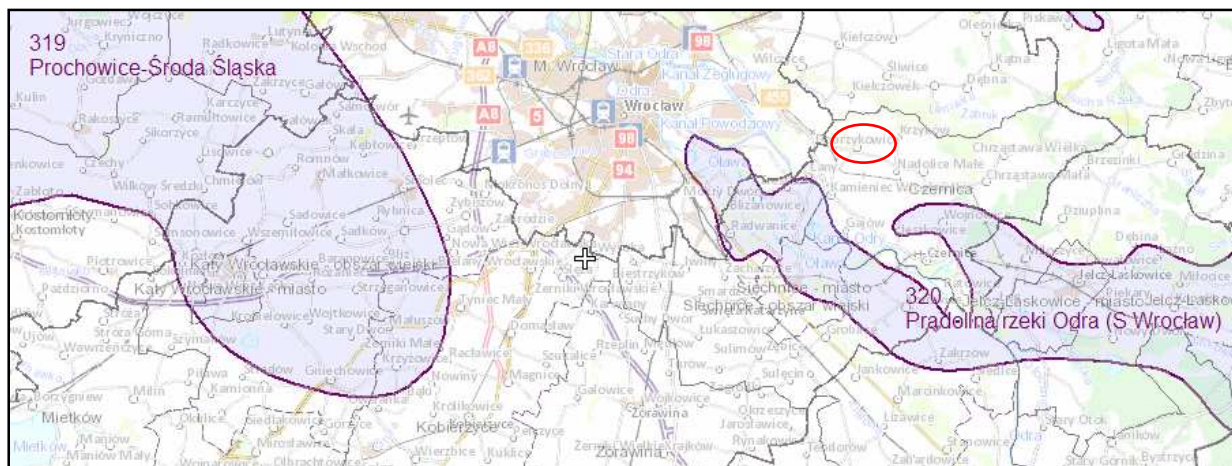
Wody gruntowe w gminie występują płytko, zazwyczaj na głębokości 2.0m, a na znacznym obszarze płycej niż 1.0m, wykazując przy tym znaczne sezonowe oraz wieloletnie wahania. W rejonie Ratowic wody gruntowe występują głębiej, miejscami poniżej 8.0m. Spowodowane jest to drenującym oddziaływaniem Odry w tym rejonie i spływem wód podziemnych w kierunku południowo-zachodnim. Na terenie gminy Czernica występują dwa użytkowe poziomy wodonośne:

- poziom czwartorzędowy,
- poziom trzeciorzędowy.

Według podziału hydrogeologicznego Polski gmina leży w regionie niecki wrocławskiej, podregionie wrocławskim (XVc), gdzie użytkowe wody podziemne występują w utworach czwartorzędu, reprezentowanych głównie przez osady dolinne Odry. Czwartorzędowe wody doliny Odry objęto Głównym Zbiornikiem Wód Podziemnych nr 320 – „Pradolina Odry” o najwyższej (ONO) i wysokiej (OWO) ochronie. Jakość wód czwartorzędowych na terenie gminy nie jest monitorowana.

Teren opracowania znajduje się poza GZWPd 320. Przez teren opracowania, w centralnej części opracowania przepływa strumień Mrówka (płynący w kierunku północnym) oraz na granicy zachodniej znajduje się strumień Samica (płynący w tym samym kierunku) Fragment północnej granicy opracowania tworzy Kanał

Graniczny, który jest również kontynuowany na styku gmin Wrocław i Długołęka. Kanał ten, stanowi lewy dopływ rzeki Widawy. Ciek ma charakter melioracyjny, ale także przez lata wytworzyły się tutaj dobre warunki przyrodnicze i więc stanowi część większego ekosystemu w ramach aglomeracji wrocławskiej. Brak danych nt. stanu chemicznego i ekologicznego wód w/w cieków, należy jednak przypuszczać, że jest on silnie skorelowany ze stanem przestrzeni rolnej otoczenia (chemizacji i ew. zanieczyszczeń mikrobiologicznych).

Rysunek 5. Położenie obszaru opracowania względem GZWP.

4.1.6. Warunki glebowe, szata roślinna i świat zwierzęcy

Na terenie Gminy przeważają gleby lekkie. Z ogólnej powierzchni użytków rolnych aż 72% jest wytworzonych z piasków, pozostałe to przeważnie gleby na glinach. Marginesowy zasięg mają mursze i gleby pylaste. W dolinach rzecznych i w obniżeniach terenu występują mady, gleby glejowe i mursze będące podstawą rozwoju użytków zielonych. Na terenach położonych wyżej wytworzyły się gleby pseudobielicowe i brunatne, wykorzystywane jako grunty orne. Przeciętna wartość bonitacyjna gleb na obszarze gminy wynosi 1,39, co świadczy o znacznym udziale gleb słabych.

Grunty orne i ich przydatność rolnicza:

- Grunty II - IVa klasy bonitacyjnej stanowią około 15% powierzchni gruntów ornych gminy i zajmują nieregularne (rozcłonkowane) powierzchnie, tworząc większe kompleksy jedynie na linii Krzyków – Czernica;
- Grunty IVb i V klasy stanowią około 85% gruntów ornych. Większe ich kompleksy występują w zachodniej i północno-wschodniej części gminy

Na terenie opracowania występują gleby klas:

- IVa - gleby orne średniej jakości, lepsze
- IVb - gleby orne średniej jakości, gorsze
- V - gleby orne, słabe
- PsIII - pastwiska (gleby orne dobre).

Użytki zielone zajmują dość duże obszary w północnej i południowej części gminy, i nie wskazana jest zmiana ich użytkowania ze względów siedliskowych. Są to na ogół średnie i słabe użytki zielone.

Zagrożenie erozyjne gleb w gminie jest niewielkie (niska podatność na erozję – wodną i wietrzną).

Teren nie wymaga uzyskania zgody rolnej, została uzyskana w procedurze obowiązującego planu miejscowego.

Lesistość gminy wynosi niespełna 20% powierzchni, mniej niż średnia dla województwa dolnośląskiego (ok.28%). Lasy gminy zgrupowane są w dwóch dużych kompleksach - na wschód i na południe od Chrzęstawy Wielkiej oraz na wschód od Wojnowic. Mniejsze zespoły leśne położone są w pobliżu akwenu „Bajkał”, we wsi Gajków, Krzyków, Nadolice Wielkie i Jeszkowice.

Wszystkie lasy posiadają charakter lasów wodochronnych, które występują wzdłuż rzek, obejmują tereny źródłiskowe rzek, tereny zalewane, wilgotne siedliska leśne, obszary ochronne ujęć wodnych oraz siedliska bagienne. Szczególnie wartościowe przyrodniczo są lasy łęgowe w starorzeczcu rzeki Odry zbudowane z dębu przy udziale jesionu i olszy. Pozostałe kompleksy leśne to siedliska borowe i siedliska lasu mieszanego z przewagą sosny, dębu i pozostałych gatunków (10%).

Przeprowadzona inwentaryzacja przyrodnicza wykazała występowanie na terenie gminy siedlisk roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową.

Wzdłuż dolin rzek Odry i Widawy oraz w obrębie kompleksów leśnych występują niektóre ptaki drapieżne, zwłaszcza myszołowy i jastrzębie. Gnieździ się tu również rzadka na Śląsku kania czarna. Dolina rzeki Widawy stanowi teren żerowania jedynej w tym rejonie łęgowym – pary bielika.

Stanowiska numerowane ptaków chronionych: Bocian biały (*ciconia ciconia*), Łabędź niemy (*Cygnus dor*), Żuraw (*Grus grus*), Krwawodziób (*Tringa fótanus*), Brzegówka (*Riparia riparia*), Remiz (*Remiz pseudulinus*).

Bóbr (*Castor*) – trzy stanowiska w rejonie Chrzęstawy Małej i Wielkiej. Gacek brunatny (*Plecotus auritus*) – łącznie na terenie gminy zlokalizowano pięć kolonii gacka brunatnego obejmujące około 38 osobników i 2 inne gatunki nietoperzy: borowca wielkiego i nocka rudego. Kuna domowa (*Martes foina*), Gronostaj (*Mustela erminea*) – występuje bardzo rzadko, Łasica łąska (*Mustela nivalis*), Ryś (*Lynx lynx*) – był obserwowany na terenie leśnictwa Chrzęstawa Wielka. Inne drobne ssaki: kret, jeż, ryjówka aksamitna, rzęsorek rzeczek, zębiełek karliczek, występują na całym terenie gminy.

Na jedenastu stanowiskach stwierdzono występowanie 23 gatunków ryb. Najatrakcyjniejszym gatunkiem jest żyjąca w Widawie koza złotawa (*Sabanejewia aurata*), znajdująca się na liście zwierząt zagrożonych wyginięciem. Oprócz niej w Widawie żyje ciekawy zespół karpiowatych reofilów z kleniem i jelcem. Stanowisko kozy złotawej w Widawie jest w szczególności zagrożone zniszczeniem w przypadku dalszej przebudowy koryta rzeki (prace

hydrotechniczne). Inne gatunki ryb, które występują w poszczególnych przebadanych stanowiskach, to: - Szczupak (*Esox lucius*), Płoc (*Rutilus rutilus*), Jelec (*Leuciscus leuciscus*), Kleń (*Leuciscus cephalus*), Jaź (*Leuciscus idus*), Wzdregę (*Scardinius erythrophthalmus*), Stonecznika (*Eurypyga helias*), Ukleja (*Alburnus alburnus*), Krąp, Leszcz (*Abramis brama*), Sum (*Silurus glanis*), Różanka (*Rhodeus amarus*), Kiełb (*Gopio*), Karaś (*Carassius carassius*), Karaś srebrzysty (*Carassius auratus gibelio*), Śliż (*Noemacheilus barbutulus*), Piskorz (*Misgurnus fossilis*), Koza złotawa (*Lobitis aurata*), Miętus (*Lota lota*), Ciernik (*Gasterosteus aculeatus*), Okoń (*Perca fluviatilis*), Sandacz (*Lucioperca lucioperca*).

Herpetofauna gminy w części południowej związanej z Odrą i jej starorzeczami była do niedawna bardzo bogata gatunkowo i pod względem liczebności populacji. Wskutek regulacji rzeki Odry (lata 80.), a także postępującego obniżenia się poziomu wód gruntowych, zarastania i niszczenia starorzeczy, zasypywania śmieciami oraz zanieczyszczania drobnych zbiorników wodnych, zaczęły gwałtownie zanikać niektóre gatunki. W części południowej gminy stwierdzono obecność następujących gatunków herpetofauny: - traszki zwyczajnej, grzebieniastej (*Triturus vulgaris, cristatus*), żaby trawnej, jeziorowej, wodnistej (*Rana temporaria, lessonae, Cyclorana platycephalia*), ropuchy zwyczajnej, zielonej (*Bufo bufo, viridis*), grzebuszki ziemnej (*Pelobates fuscus*), kumaka (*Bombina*), rzekotki drzewnej (*Hyla arborea*), jaszczurki zwinki i żyworodnej (*Lacerta agilis et vivipara*), padalca zwyczajnego (*Anguis fragilis*), zaskrońca zwyczajnego (*Natrix natrix*).

W części północnej, związanej z systemem wodnym Widawy i zespołem większych kompleksów leśnych w rejonie Chrzastawy Wielkiej, skład herpetofauny jest uboższy gatunkowo i ilościowo. Zagrożenia są tu jednak o wiele mniejsze i dotyczą głównie zaniku drobnych zbiorników wodnych, położonych w pobliżu wsi. Oprócz wymienionych wyżej gatunków płazów i gadów występują tutaj ponadto: żaba moczarowa (*Rana arvalis*), żaba śmieszka (*Rana ridibunda*), żmija zygzakowata (*Kiperia berus*).

Na obszarze gminy (według opracowania: „Inwentaryzacja stanowisk roślin chronionych na terenie gminy Czernica”) stwierdzono 10 gatunków roślin chronionych na 94 stanowiskach, w tym pod ochroną częściową – 6 gatunków, natomiast pod ochroną całkowitą 4 gatunki. Największe skupienie stanowisk występuje we wschodniej części gminy, w dużym kompleksie lasów gospodarczych leśnictwa Chrzastawa (60 stanowisk roślin chronionych). Nieco mniej stanowisk stwierdzono w kompleksie leśnym należącym do leśnictwa Dębina.

Natomiast w sąsiedztwie starorzeczy Odry, na terenach południowo-zachodniej części gminy, znajdują się dwa zespoły leśne, silnie jednak zdegradowane, w których zanotowano zaledwie kilka stanowisk gatunków chronionych: Bluszcz pospolity (*Hedera helix L.*), Grążel żółty (*Nuphar lutea*), Kalina koralowa (*Viburnum opulus L.*), Kocanki piaskowe (*Helichrysum arenarium (L.) Moench.*), Konwalia majowa (*Convallaria majalis L.*), Kopytnik pospolity (*Asarum europaeum L.*), Kruszyna pospolita (*Frangula alnus Mill.*), Porzeczka czarna (*Ribes nigrum*), Śnieżyca przebiśnieg (*Galanthus nivalis L.*), Wawrzynek wilcze łyko (*Daphne mezereum L.*).

Na terenie objętym miejscowym planem występuje ptactwo i drobne zwierzęta przystosowane do życia na terenach silnie antropogenicznie zmienionych. Brak danych o stanowiskach gatunków chronionych.

4.1.7. Zasoby krajobrazowe i kulturowe oraz obszary chronione

Na podstawie Ustawy o ochronie przyrody na terenie gminy Czernica ustanowiono trzy obszary chronione:

- W dolinie Odry:
  - Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Grądy Odrzańskie” (kod PLB 02 0002);
  - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Grądy w dolinie Odry” (kod PLH 02 0017)
- W dolinie Widawy:
  - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Lasy Grądzkie” (kod PLH 02 0081).

Rysunek 6. Położenie obszaru opracowania względem form ochrony przyrody

Obszar opracowania znajduje się w pobliżu, ale poza granicami w/w obszarów chronionych.

Na obszarze planu nie wskazuje się form ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz krajobrazu.

4.2. Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego

Na stan i funkcjonowanie poszczególnych elementów środowiska mają wpływ różne czynniki i uwarunkowania, między innymi takie jak: wzajemne powiązania komponentów, ich lokalizacja, stopień wzajemnego oddziaływania, obieg materii między nimi, a także rodzaj sąsiedztwa.

Na terenie gminy Czernica prowadzony jest monitoring zanieczyszczeń powietrza metodą pasywną. Wyniki pomiarów przedstawiają się następująco:

- średnioroczne zanieczyszczenie pyłem PM 2.5 w Czernicy:
  - 15-20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$: 9.9 km²
  - 20-25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$: 71.0 km²
  - 25-30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$: 2.1 km²
- średnioroczne zanieczyszczenie pyłem PM 10 dla Czernicy:
  - 20-25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$: 4.1 km²
  - 25-30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$: 78.0 km²

- 30-35 $\mu\text{g}/\text{m}^3$: 1.2 km^2
- Średnioroczne stężenie dwutlenku siarki na około 5,0-5,8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$,
- Średnioroczne stężenie dwutlenku azotu na około 18 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Zauważalna jest wyraźna sezonowość w stężeniach zanieczyszczeń w powietrzu:

- stężenie SO_2 - ponad 8,8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (w sezonie grzewczym),
- stężenie SO_2 - nieco ponad 3,3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (w sezonie pozagrzewczym),
- stężenie NO_2 - do 25,1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (w sezonie grzewczym),
- stężenie NO_2 - ponad 13,6 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (w sezonie pozagrzewczym).

Według „Raportu o stanie środowiska w województwie dolnośląskim” z 2015 r. o stanie czystości wód rzeki Widawy decydują stężenia azotu aktywnego i fosforu (III klasa czystości). Pod względem wskaźników fizyko – chemicznych wody tej rzeki zaliczono ogólnie do klasy II. Na ogólną ocenę określającą wody Widawy na odcinku przepływającym przez gminę za pozanormatywne (non) zdecydował stan sanitarny. Na terenie gminy nie wskazano istotnych źródeł zanieczyszczenia wód rzeki Widawy. Główne źródła jej zanieczyszczenia znajdują się bowiem poza granicami gminy, powyżej odcinka przepływającego przez jej teren. W ostatnim dziesięcioleciu obserwuje się wyraźny spadek stężeń zanieczyszczeń w wodach rzeki Widawy, co jest efektem porządkowania gospodarki wodno– ściekowej, w szczególności na terenie województwa opolskiego.

W obrębie geodezyjnym Dobrzykowice, podobnie jak na terenie całej gminy Czernica, nie jest prowadzony monitoring chemizmu gleb ornych. Największe zagrożenie dla gleb na obszarze opracowania może stanowić postępująca degradacja związana z zanieczyszczeniem ściekami komunalnymi i substancjami ropopochodnymi. Zagospodarowanie dopuszczone na podstawie obowiązującego planu istotnie zmieni krajobraz terenu. W związku ze zmianą funkcjonalności przedmiotowego obszaru tj. wielkopowierzchniowe obiekty handlowe, obiekty produkcyjne, magazyny, bazy, składy, centra logistyczne; usługi obsługi komunikacji, parkingi nastąpi zwiększenie uszczelnienia i utwardzenia gruntu. Podczas robót budowlanych jak również w trakcie użytkowania obiektów kubaturowych i drogowych zagrożone będą wody podziemne. Ponadto w związku z budową obiektów handlowych i usługowych wzrośnie ruch samochodowy mający wpływ na wzrost hałasu oraz emisję dwutlenku siarki i węgla, co będzie miało wpływ na zmianę jakości powietrza atmosferycznego.

Obszar opracowania należy do terenów o przeciętnym stopniu przekształcenia antropogenicznego, typowego dla terenów rolnych i gruntów łąk i pastwisk na glebach klasy bonitacyjnej IV i V. Na obszarze opracowania nie znajdują się obszary potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, o których mowa w art. 101d ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020. poz. 1219 z późn. zm.)

4.3. Uwarunkowania ekofizjograficzne

Kształtowanie układu funkcjonalno – przestrzennego obszaru powinno uwzględniać stan istniejącego środowiska przyrodniczego i kulturowego. Sformułowano następujące wnioski:

- Realizacja planowanej zabudowy na glebach o klasie bonitacyjnej (IV a i b a także V) jest uzasadniona dobrą dostępnością komunikacyjną do terenów usługowo-handlowych oraz zaspokojeniem potrzeb ludności w tym zakresie;
- Właściwy klimat akustyczny obszaru opracowania należy zapewnić poprzez zachowanie odpowiednich stref ochronnych (zgodnie z przepisami odrębnymi) z uwzględnieniem potencjalnych stref uciążliwości od szlaków komunikacyjnych,
- Należy zapewnić ochronę wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem.
- Zaleca się rozwój zieleni wysokiej i niskiej na terenach potencjalnego zainwestowania, wprowadzenie zadrzewień wzdłuż ciągów komunikacyjnych.
- Należy określić minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej dla terenów zabudowy.
- Rozwiązania w zakresie gospodarki wodno – ściekowej i gospodarki odpadami powinno być oparte o kompleksowe rozwiązania zgodne z istniejącą polityką gminy Czernica.
- W projektowanych działaniach inwestycyjnych należy kierować się zasadą zrównoważonego rozwoju, której nadrzędnym celem jest zachowanie równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.

Przeznaczenie pod zabudowę usługową, terenów położonych w strategicznym miejscu pod względem komunikacyjnym, jest uzasadnione i stanowi realizację potrzeb inwestorów. Rezygnacja z produkcji rolnej i przekształcenie gruntów na funkcje nierolnicze, ze względu na bonitację gleb, jest uzasadnione i nie wymaga uzyskania zgody rolnej.

4.4. Odporność środowiska na degradację

W obrębie oddziaływań destrukcyjnych człowieka na system przyrodniczy wyróżnić można:

- degradację, czyli przesunięcie systemu na niższy poziom termodynamiczno-informacyjny,
- degenerację, czyli rozpad zależności wewnętrznych między składnikami systemu, co powoduje zanik mechanizmów stabilizujących,
- dysfunkcję, czyli zmianę (najczęściej uproszczenie) sposobu przepływu materii i energii bez wyraźnych zmian struktury,
- dekompozycję, czyli zmianę struktury, składu i relacji ilościowych między składowymi systemu.

Skutki działań człowieka w środowisku można klasyfikować ze względu na:

- ich zasięg przestrzenny (punktowy, liniowy i powierzchniowy),
- czas ich trwania (długo- i krótkoterminowe),
- częstotliwość (powtarzalne, ciągłe, cykliczne, zanikające),
- skalę (lokalne, regionalne, globalne),
- charakter (skumulowane, synergiczne, przypadkowe, odwracalne lub nieodwracalne),
- skutki dotyczące zasobów nieodnawialnych.

Pod pojęciem odporności rozumie się najczęściej taką progową wartość parametrów otoczenia systemu przyrodniczego, przy której system się nie zmienia lub zmiany są odwracalne po ustaniu zakłócenia.

W ujęciu historycznym proces destrukcji przyrody przez człowieka zapoczątkowany został różnymi formami eksploatacji zasobów przyrody, w efekcie których postępowało przekształcanie jej struktury. Następnym czynnikiem przekształceń była urbanizacja obszaru, w wyniku której następowała całkowita eliminacja dzikiej przyrody z miejsc zasiedlanych przez człowieka oraz jej fragmentacja. Najpóźniej pojawiają się różnego rodzaju zanieczyszczenia, których emisja ma współcześnie zasięg transgraniczny.

Wymienione czynniki antropopresji oddziałują negatywnie na komponenty abiotyczne (litosferę, hydrosferę, powierzchnię ziemi i klimat) i biotyczne (wszystkich poziomów organizacji przyrody) oraz strukturę i funkcjonowanie systemu przyrodniczego.

W przypadku analizowanego terenu do elementów mało odpornych na degradację zaliczono przede wszystkim:

- wody podziemne,
- podłoże gruntowe – gleby klas bonitacyjnych IV-V,
- środowisko glebowe:
  - mało odporne w części terenu o trudniejszych warunkach fizjograficznych, pozbawienie pokrywy roślinnej może wywołać wzmożony proces erozji gleb,
- klimat akustyczny,
- warunki mezoklimatyczne,
- zbiorowiska roślinne i fauna:

Elementy średnio odporne to:

- zbiorowiska roślinne i fauna:
  - zbiorowiska segetalne (upraw rolnych).

Do elementów odpornych zalicza się:

- podłoże gruntowe:
  - grunty antropogeniczne przekształcone mechanicznie i/lub chemicznie,

Teren objęty przedmiotowym MPZP charakteryzuje się małą i średnią odpornością na degradację, jako teren już zmieniony antropogenicznie (tereny rolne, byłych pól irygacyjnych, w sąsiedztwie dróg publicznych).

4.5. Ocena zdolności środowiska do regeneracji

System przyrodniczy, posiada zdolność utrzymywania lub odtwarzania swej struktury i funkcji w warunkach zmian zewnętrznych, czyli powracania do stanu normalnego po jego naruszeniu. W przypadku wprowadzenia czynników degradujących, zdolnych do naruszenia mechanizmów homeostatycznych, następuje załamanie równowagi ekologicznej. Człowiek zazwyczaj nie jest w stanie określić poziomu natężenia sił niszczących, przy

których załamanie to następuje. Stwierdza się to dopiero po reakcji przyrody na wprowadzony czynnik.

Zdolność do regeneracji posiadają przede wszystkim komponenty biotyczne, a spośród abiotycznych – hydrosfera i klimat (a pozostałe są nieodnawialne). Regeneracja przyrody odbywa się dzięki procesowi sukcesji i rozprzestrzeniania się gatunków. Rozpatrując analizowany obszar należy stwierdzić, że środowisko przyrodnicze nadal odznacza się zdolnością do regeneracji.

Zdolność do regeneracji najczęściej wyrażana jest długością czasu, jaki upływa między momentem ustania działania czynników odkształcających środowisko, a powrotem środowiska do stanu, który występował przed rozpoczęciem działania tych czynników.

Ocena zdolności środowiska do regeneracji należy do zadań najtrudniejszych, gdyż:

- środowisko bardzo rzadko wraca do takiego samego stanu, jaki istniał przed wystąpieniem oddziaływań,
- degradacja środowiska często następuje pod wpływem synergicznego oddziaływania kilku czynników i nie można stwierdzić, który z nich odgrywa ważniejszą rolę, a wstrzymanie ich oddziaływania nie następuje jednocześnie,
- regeneracja przebiegająca pod wpływem czynników naturalnych (po zaniechaniu antropopresji) często wspomagana jest celowymi działaniami człowieka (np. rekultywacja) i wówczas jej tempo jest zróżnicowane,
- wiele procesów regeneracyjnych (odnoszących się np. do roślinności lub zasobów wód podziemnych) trwa długo i może przekraczać długość życia jednego pokolenia ludzi.

Ogólnie przyjmuje się, że regeneracja w środowisku następuje wyłącznie pod wpływem procesów naturalnych. W przypadkach, gdy przyroda „nie poradzi sobie sama”, celowe działania człowieka mogą znacznie przyspieszyć regenerację środowiska.

Skala czasu niezbędnego dla osiągnięcia oczekiwanego efektu regeneracji stanu danego elementu środowiska przyrodniczego, jest wyraźnie zróżnicowana.

Regeneracja **krótkoterminowa** – do 50 lat na uzyskanie spodziewanych efektów – dotyczy:

- wód powierzchniowych,
- jakości stanu atmosfery,
- roślinności spontanicznej i synantropijnej w obszarach osiedlowych,
- roślinności pól uprawnych i łąk.

Regeneracja **długoterminowa** – powyżej 50 lat – dotyczy:

- rekultywacji gleb,
- naturalnej sukcesji roślinnej.

Regeneracja **w skali historycznej** – powyżej 100 lat – dotyczy:

- samooczyszczania wód podziemnych,

- detoksykacji gleb.

W procesach regeneracji przyrodniczej, podstawowe znaczenie posiadają procesy przyrodnicze naturalne, jednakże w przypadku większości analizowanych elementów środowiska, niezbędne jest wykorzystanie także technicznych działań człowieka. Działania takie mogą znacząco wpływać na przyspieszenie przebiegu procesów regeneracji środowiska. Regeneracja przyrodniczych elementów środowiska, rzadko pozwala osiągnąć stan w pełni identyczny z naturalnym, początkowym.

Teren objęty przedmiotowym MPZP aktualnie charakteryzuje się zdolnością do regeneracji w skali długoterminowej z uwagi na fakt, iż teren jest w średnim stopniu zmieniony antropogenicznie i znajduje się w sąsiedztwie terenów komunikacji, produkcji rolnej oraz zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej.

5. Analiza ustaleń projektu planu

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego składa się z:

- przepisów ogólnych (rozdział 1.),
- ustaleń dla całego obszaru objętego planem (rozdział 2.),
- ustaleń szczególnych dla terenów (rozdział 3.),
- przepisów końcowych (rozdział 4.).

W przepisach ogólnych zawarto informacje o granicach obszaru objętego planem, określono spis załączników graficznych oraz oznaczenia graficzne będące ustaleniami projektu planu. Zdefiniowano również słowniczek pojęć, zawartych w uchwale.

W rozdziale 2. zawarto ustalenia dotyczące m.in.:

- zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego m.in.
  - 1) *ustala się zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko; na podstawie przepisów odrębnych, z wyłączeniem inwestycji z zakresu łączności publicznej, infrastruktury technicznej i dróg publicznych;*
  - 2) *ustala się zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, wód gruntowych oraz powierzchniowych;*
  - 3) *obowiązują zasady określone w przepisach odrębnych oraz gminnych przepisach porządkowych;*
  - 4) *dopuszcza się lokalizację miejsc zbierania odpadów innych niż niebezpieczne, w tym zbierania odpadów komunalnych w punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK);*
  - 5) *zakazuje się lokalizacji miejsc zbierania odpadów niebezpiecznych, z wyłączeniem zbierania odpadów komunalnych w punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK);*
  - 6) *dopuszcza się lokalizację miejsc odzysku odpadów innych niż niebezpieczne;*
  - 7) *zakazuje się unieszkodliwiania wszystkich rodzajów odpadów oraz przetwarzania odpadów niebezpiecznych;*

- 8) wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych,
- 9) szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości,
- 10) zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej (w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, wodę, gaz, ciepło, odprowadzania ścieków, wód opadowych, gromadzenia i usuwania odpadów, dopuszcza się budowę i rozbudowę infrastruktury telekomunikacyjnej o nieznacznym oddziaływaniu),
- 11) szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy,
- 12) wysokość stawki procentowej, na podstawie której ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

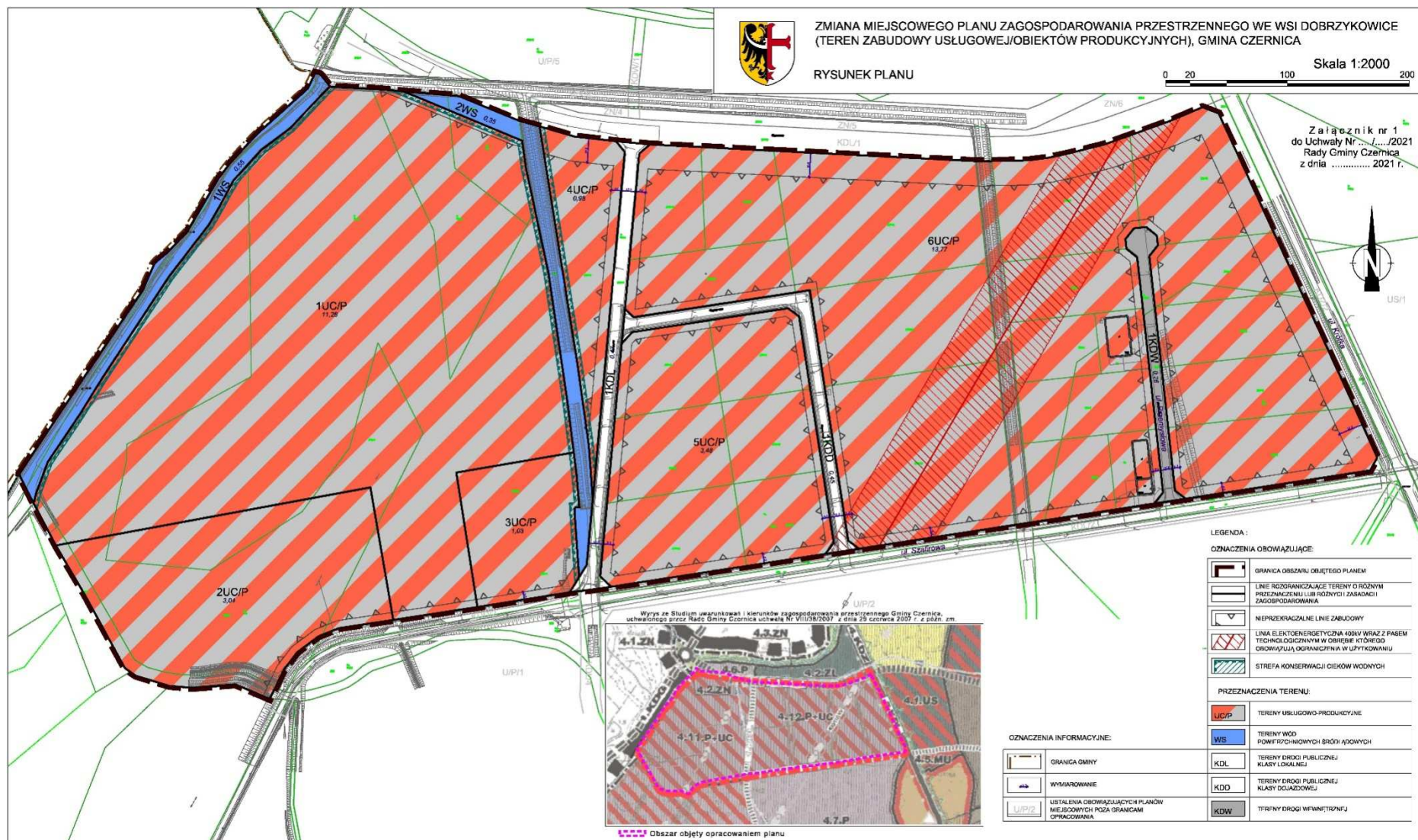
Rozdział 3. definiuje ustalenia dla terenów. Dla obszaru objętego projektem planu określono przeznaczenie terenu – jak w tabeli niżej:

Tabela 1. Zestawienie parametrów zabudowy i przeznaczenia terenów objętych planem.

Oznaczenie terenu	Przeznaczenie podstawowe	Przeznaczenie Uzupełniające	Dopuszczenia / Zakazy	Intensywność zabudowy min-max	Powierzchnia zabudowy (max.)	Powierzchnia biologicznie czynna (min.)
1UC/P	usługi, wielkopowierzchniowe obiekty handlowe, obiekty produkcyjne, magazyny, bazy, składy, centra logistyczne	usługi obsługi komunikacji, parkingi	<p>dopuszcza się elementy zagospodarowania terenu:</p> <p>1) infrastruktura techniczna; 2) drogi wewnętrzne, dojścia, ciągi piesze i rowerowe; 3) miejsca postojowe, place manewrowe; 4) budynki gospodarcze, wiaty, garaże; 5) budowle terenowe takie, jak: podjazdy, schody, rampy, mury oporowe; 6) rowy melioracyjne i ciekі wodne; 7) zieleń urządzona.</p> <p>zakazuje się lokalizacji:</p> <p>1) funkcji mieszkaniowej; 2) usług oświaty, edukacji, opieki nad dziećmi; 3) usług zdrowia i opieki społecznej.</p> <p>obowiązują następujące ustalenia dotyczące zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, a także zasad kształtowania krajobrazu</p> <p>1) maksymalna wysokość zabudowy – 25m, budowli typu maszt 35m; 2) zakaz lokalizacji kondygnacji podziemnych;</p>	0,5--1,4	70%	10%
2UC/P, 3UC/P, 4UC/P, 5UC/P, 6UC/P	j.w.	j.w.	j.w.	0,5-1,2	60%	15%
1WS, 2WS	Teren wód powierzchniowych śródlądowych	-	<p>1) ustala się zakaz zabudowy, z wyjątkiem dopuszczonej na podstawie przepisów odrębnych w zakresie wód; 2) ustala się utrzymanie koryt cieków wodnych, przejazdów i przepustów w stanie spełniającym wymogi ochrony przeciwpowodziowej; 3) dopuszcza się lokalizację, z zachowaniem przepisów odrębnych: a) infrastruktury technicznej,</p>	-	-	-

			b) zieleni.			
1KDL	Droga publiczna klasy lokalnej	-	1) ustala się parametry jak dla drogi publicznej klasy lokalnej; 2) ustala się szerokość w liniach rozgraniczających, zgodnie z rysunkiem planu – 12m, z lokalnymi poszerzeniami w rejonie skrzyżowania; 3) skrzyżowania drogi lokalnej z innymi drogami zgodnie z przepisami szczególnymi;	-	-	-
1KDD	Droga publiczna klasy dojazdowej	-	1)ustala się parametry jak dla drogi publicznej klasy dojazdowej; 2) ustala się szerokość w liniach rozgraniczających, zgodnie z rysunkiem planu – 12m, z lokalnymi poszerzeniami w rejonie skrzyżowania; skrzyżowania drogi lokalnej z innymi drogami zgodnie z przepisami szczególnymi;3	-	-	-
1KDW	Drogi wewnętrzne	-	1) ustala się szerokość w liniach rozgraniczających, zgodnie z rysunkiem planu – 10m, z lokalnymi poszerzeniami w rejonie skrzyżowania i placu do zawracania; 2) skrzyżowania dróg wewnętrznych z innymi drogami zgodnie z przepisami odrębnymi;	-	-	-

Rysunek 7. Graficzna prezentacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Rozdział 4. stanowią przepisy końcowe mówiące o wykonaniu uchwały i wejścia w życie miejscowego planu.

Projekt planu nawiązuje do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie tylko w zakresie polityki przestrzennej, ale i ochrony zasobów środowiska przyrodniczego.

6. Analiza i ocena wpływu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych na środowisko

6.1. Analiza pod kątem zgodności projektu planu z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wskazuje rozwiązania zagospodarowania terenu, które oparte są na uwarunkowaniach ekofizjograficznych tego obszaru. Ponadto realizacja planu jest uzasadniona dostępnością komunikacyjną i warunkami środowiskowymi. Obszar objęty planem to tereny o jednolitym charakterze. Na przedmiotowym terenie znajdują się grunty użytkowane rolniczo oraz infrastruktura techniczna i droga wewnętrzna prowadząca do obiektu gospodarczego.

Planowane funkcje będą wiązać się z intensyfikacją zabudowy i znaczącym ubytkiem terenów użytkowanych rolniczo. Należy się zatem spodziewać, jako skutku uchwalenia przedmiotowego planu, daleko idącej ingerencji w środowisko, np. poprzez prace ziemno – budowlane. Zmiany mogą niekorzystnie wpłynąć na mikro- florę i faunę, zwłaszcza, że na obszarach rolniczych, będących siedliskami roślin i drobnych zwierząt.

W celu uniknięcia niepotrzebnej degradacji środowiska zaleca się nie lokalizowanie na obszarze planu przedsięwzięć powodujących lub mogących powodować znaczne obciążenie dla środowiska, w tym przekroczenia dopuszczalnych wartości zanieczyszczeń środowiska. Niestety znaczącej ingerencji w środowisko można spodziewać się również w związku z możliwymi działaniami wokół dróg.

Wnioski ekofizjograficzne zostały uwzględnione w projekcie planu. W znaczącej części ustalenia planu potwierdzają planowane zagospodarowanie, a wprowadzone ustalenia stwarzają możliwości minimalizacji negatywnego wpływu inwestycji na stan środowiska. Wprowadzane zapisy są zgodne z ustaleniami *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego* zmienionego w roku 2020.

6.2. Analiza pod kątem rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne wpływy na środowisko realizacji ustaleń projektu planu

Projektowane przeznaczenie terenu jest zgodne z obowiązującym przeznaczeniem w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego* gminy. Ze względu na charakter planowanego przeznaczenia terenów, główne komponenty środowiska mogą ulec przekształceniom. W przypadku zabudowy usługowej wpływ ten będzie znaczny, zwłaszcza w okresie inwestycyjnym. Wprowadzono ochronę następujące elementy zagospodarowania przestrzennego kształtujące krajobraz przyrodniczy, tj. powierzchnie biologicznie czynne i wody powierzchniowe śródlądowe na terenach inwestycyjnych oraz maksymalne współczynniki intensywności zabudowy

Zapisy planu specyfikują wymagania w zakresie zasad ochrony środowiska i przyrody ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko. Stopień zmian w środowisku będzie negatywny jednak może być minimalizowany pod warunkiem odpowiedniej realizacji ustaleń projektu planu, odpowiednio do możliwości środowiska. *Podsumowanie spodziewanych efektów oddziaływania poszczególnych terenów na główne komponenty środowiska zostały przedstawione w Tabeli nr 2.*

6.3. Analiza pod kątem ochrony walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz kształtowania walorów krajobrazowych

Ustalenia projektu zmiany MPZP wprowadzają zasadniczą zmianę do zagospodarowania terenu i posiadają również cechy porządkujące. Dla terenów wprowadza się zapisy o udziale powierzchni biologicznie czynnej nie wskazując jednak, jakie formy zieleni są preferowane lub zalecane.

Teren opracowania nie wykazuje wybitnych walorów przyrodniczych - jest użytkowany rolniczo i wyposażony w infrastrukturę techniczną i drogową. Na terenie, ani też w jego bezpośrednim sąsiedztwie (tzn. w promieniu spodziewanego oddziaływania rezultatów wdrożenia zapisów MPZP) nie znajdują się inne formy ochrony przyrody i krajobrazu.

6.4. Analiza pod kątem wpływu ustaleń planu na elementy środowiska oraz obszary Natura 2000 we wzajemnym powiązaniu

Ustalenia zapisane w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego będą wpływać (pozytywnie/negatywnie) na stan środowiska przyrodniczego na tym obszarze. Tabela 2. przedstawia prognozowane oddziaływanie wyznaczonego w planie przeznaczenia terenu na takie elementy środowiska, jak: różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, woda, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne. W przedmiotowym MPZP nie występują obszary Natura 2000.

6.4.1. Wpływ na gleby i powierzchnię ziemi

Tereny objęte planem stanowią w większości grunta antropogenicznie zmienione, (tereny rolne i małej infrastruktury). Ustalenia wprowadzają zabudowę usługowo-produkcyjną o wysokiej intensywności. Częściowo rekompensatą dla utraty gleb i powierzchni biologicznie czynnych jest zapis przeznaczający 10-15% powierzchni działek na powierzchnię biologicznie czynną. Ustalenia planu chronią środowisko glebowe przed zanieczyszczeniami nakazując odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej oraz nakazując utwardzenie terenów, na których może dojść do zanieczyszczenia szkodliwymi substancjami oraz ich wstępne podczyszczaniem dodatkowo nakazując stosowanie się do odrębnych przepisów w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami zapobiega się przed dostawianiu się odcieków do wód gruntowych

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego wpływu ustaleń planu na gleby i powierzchnie ziemi lub wpływ ten będzie ograniczony przez realizację ustaleń planu do nielicznych obszarów lub do określonego czasu (czas trwania inwestycji).

6.4.2. Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne

Czyste wody opadowe mogą być retencjonowane i zatrzymywane na terenach. Stosowanie przepisów odrębnych dotyczących jakości odprowadzanych wód deszczowych i roztopowych oraz realizacja ustaleń planu, nakazujących utwardzenie terenów zagrożonych zanieczyszczeniami wód substancjami szkodliwymi oraz podczyszczanie wód opadowych i roztopowych na terenie inwestora, powinno uchronić wody powierzchniowe przed degradacją.

Zabudowa i zabetonowanie części terenów ogranicza możliwość zasilania wód gruntowych, a jednocześnie przyczynia się do zwiększenia przepływu w okolicznych ciekach. Ustalenia planu zezwalają na retencjonowanie wód opadowych i wykorzystania ich do nawadniania terenów zieleni, co zmniejszy ilość odprowadzanych ścieków deszczowych do wód powierzchniowych oraz poprawi bilans wód gruntowych, zapobiegając przesuszeniu gruntu. Ponadto na obszarach terenów usługowo-produkcyjnej przeznaczono odpowiednie powierzchnie terenu na tereny biologicznie czynne, co ułatwi infiltrację wód opadowych i zapobiegnie nadmiernemu ich zanieczyszczeniu.

Planowana zabudowa będzie wiązała się z przebywaniem na tym terenie większej ilości osób (obiekty usługowe). Zabudowa usługowo-produkcyjna będzie źródłem pewnej ilości ścieków komunalnych. Ustalenia planu określają sposób odprowadzania ścieków komunalnych - siecią kanalizacyjną, a ewentualna uciążliwość dla środowiska z tytułu odprowadzenia oczyszczonych ścieków może wystąpić w miejscu zrzutu z oczyszczalni do wód powierzchniowych.

Istniejące i planowane na terenie planu inwestycje komunikacyjne powinny być zgodnie z przepisami odrębnymi zabezpieczone przed przedostawaniem się zanieczyszczeń ropopochodnych z nawierzchni jezdni bezpośrednio do wód powierzchniowych.

6.4.3. Wpływ na powietrze atmosferyczne

Na obszarze planu ilości obiektów emitujących substancje do powietrza wzrośnie ze względu na przeznaczenie terenu. Prawdopodobnym jest że może dochodzić do przekroczeń dopuszczalnych wartości stężeń głównych zanieczyszczeń w cyklu rocznym dla tego obszaru. Wzrost terenów antropogenicznie czynnych może spowodować wzrost ilości emisji do atmosfery. W niesprzyjających warunkach atmosferycznych możliwe jest także okresowe przekroczenie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza, zwłaszcza w okresie grzewczym i w trakcie warunków inwersyjnych. Dodatkowym czynnikiem emitującym zanieczyszczenia do atmosfery jest ruch kołowy na istniejących i planowanych trasach komunikacyjnych.

Prognozowana emisja będzie związana z komunikacją oraz lokalnymi systemami grzewczymi. Ustalenia planu

stanowią podstawę do redukcji zanieczyszczeń oraz częściowej neutralizacji emisji komunikacyjnych.

6.4.4. Wpływ na klimat akustyczny

Realizacja ustaleń planu, użytkowanie i przyrost zabudowy o charakterze usługowo-produkcyjnym oraz infrastruktury technicznej i komunikacyjnej będzie generować zwiększony ruch samochodowy (również ruch pojazdów dostawczych i ciężarowych), co związane jest ze zwiększoną emisją hałasu i pogorszeniem standardu klimatu akustycznego okolicznych ulic dojazdowych i lokalnych. Na terenie planu nie prognozuje się jednak przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu komunikacyjnego. Ustalenia planu nie wskazują podstawowych instrumentów planistycznych do ochrony tego terenu przed pogorszeniem klimatu akustycznego, gdyż nie należy do wrażliwych obszarów (przedmiotowy MPZP przewiduje minimalne szerokości frontów działek, linie zabudowy). W tym zakresie należy korzystać zgodnie z przepisami odrębnymi.

6.4.5. Wpływ na różnorodność biologiczną, świat roślinny i zwierzęcy

Występująca na obszarze planu roślinność to wtórne zbiorowiska roślinne, które ze względu na brak roślinności rodzimej o cechach wyróżniających, stworzyły tu dominujące zbiorowiska flory. Dla przedmiotowych terenów ustalenia planu określają minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej co zapewni też odpowiednie warunki dla podtrzymania fauny zasiedlające przedmiotowe tereny. Wskutek uchwalenia przedmiotowego MPZP nie prognozuje się pogorszenia jakości środowiska i znacznego negatywnego wpływu na bioróżnorodność, gdyż większość terenu objętego planem stanowią tereny rolnicze - już zmienione antropogenicznie w tym ze zredukowaną bioróżnorodnością. Mimo to, mogą one w trakcie inwestycji i w okresie eksploatacji utracić funkcje siedliskowe dla małych zwierząt i dla niektórych gatunków roślin. Sumarycznie negatywny efekt oddziaływania na bioróżnorodność oraz niektóre gatunki roślin i zwierząt nie będzie wyraźny - oceniamy go na potencjalnie negatywny. **Nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na świat zwierzęcy i roślinny oraz różnorodność biologiczną.**

6.4.6. Wpływ na klimat lokalny

Istniejąca i planowana zabudowa może nieznacznie wpływać na modyfikację klimatu lokalnego w odniesieniu do zaburzeń pola wiatru oraz emisji ciepła. Nowa zabudowa z 15% udziałem terenów biologicznie czynnych i maksymalnie 60% intensywnością zabudowy nie powinna istotnie ograniczać przewietrzania oraz nie powinna prowadzić do rozwoju lokalnej „wyspy ciepła”. Sąsiedztwo terenów otwartych - w postaci gruntów użytkowanych rolniczo - będzie korzystnie wpływać na warunki bioklimatyczne. **Nie prognozuje się znacząco negatywnych oddziaływań na klimat lokalny.**

6.4.7. Wpływ na krajobraz, zabytki i zasoby naturalne

Ustalenia planu w zakresie ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu zapewniają utrzymanie skali zabudowy (ograniczenie wysokości zabudowy), charakteru zabudowy. Stawarza to możliwość harmonijnego

zagospodarowania całego obszaru, co korzystnie wpływa na walory krajobrazowe. Krajobraz jest strukturą żywą, odnawiającą się i przyswajającą nowe treści. Znalezienie punktu równowagi pomiędzy obowiązkiem zachowania środowiska naturalnego i kulturowego a potrzebami wynikającymi z rozwoju cywilizacyjnego i względów ekonomicznych, jest zadaniem niezwykle trudnym.

W ustaleniach planu znalazło się szereg zapisów chroniących walory krajobrazowe: maksymalna wysokość zabudowy – 25m, zakaz lokalizacji kondygnacji podziemnych, zasady kształtowania dachów – dowolna geometria i kolorystyka dachu, nakaz stosowania kolorystyki elewacji w odcieniach nie kontrastujących z otoczeniem.”. Istniejące konstrukcje słupów oraz przewody linii 400 kV stanowią trwałą dominantę w krajobrazie, w pewnym stopniu mogą oddziaływać degradująco na krajobraz w zależności od ukształtowania terenu i otoczenia. W krajobrazie wiejskim linie elektroenergetyczne niskiego, średniego i wysokiego napięcia oraz wieże telefonii komórkowej, stanowią już element stały, znany i powszechnie akceptowany, jako element krajobrazu kulturowego.

6.4.8. Wpływ na zdrowie ludzi

Budowa wielkopowierzchniowych obiektów handlowych, obiektów produkcyjnych, magazynów, baz, składów lub centrów logistycznych a także układu komunikacyjnego zwiększy zasięg uciążliwości z tym związany (m.in. emisje zanieczyszczeń powietrza, emisje hałasu, ograniczenie powierzchni otwartych) i zwiększy także liczbę użytkowników, którzy mogą być narażeni na te uciążliwości. Na obszarze objętym planem przebiega istniejąca linia przesyłowa 400kV, dla których określa się pas technologiczny, oznaczony na rysunku planu, o szerokości 35 m licząc od osi linii w obie strony, w granicach którego obowiązują ograniczenia w użytkowaniu zgodne z przepisami odrębnymi. Zmiana warunków przeznaczenia terenu może mieć pewien wpływ na zdrowie ludzi. Wprawdzie o zdrowiu człowieka decyduje dużo innych uwarunkowań i osobnicza odporność na choroby, ale np. zaburzenie snu w wyniku uciążliwego hałasu, trwające przez długi czas, może odbić się na kondycji zdrowotnej mieszkańców w pobliskim obszarze. **Oddziaływanie wskazanych przeznaczeń na ludzi nie będzie znaczące tym bardziej, że będą to przeznaczenia związane z działalnością ludzką o niskiej i umiarkowanej uciążliwości.**

6.4.9. Wpływ na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000 lub innych obszarów chronionych

Program Natura 2000 tworzy w krajach Unii Europejskiej sieć obszarów objętych ochroną przyrody. Celem tego programu jest zachowanie określonych siedlisk cennych przyrodniczo oraz gatunków, które uważa się za zagrożone w skali całej Europy. Podstawą prawną dla programu stanowią dyrektywa ptasia i dyrektywa siedliskowa. W ramach ekologicznej sieci Natura 2000 wyznaczone są Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków oraz Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk. Na obszarze objętym planem ani w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie zidentyfikowano obszarów ochrony Natura 2000.

Ze względu na znaczne oddalenie od terenu planu i spodziewany umiarkowany poziom uciążliwości przedmiotowych terenów, ustalenia planu nie będą wywierać istotnego negatywnego oddziaływania na cele, przedmiot ochrony i integralność obszarów Natura 2000 i innych form ochrony przyrody.

Tabela 2. Prognozowane oddziaływanie ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska:

(0) brak oddziaływania, (+) pozytywne oddziaływanie, (-) negatywne oddziaływanie.

Ustalenia dla terenów	Prognozowane wpływy na elementy środowiska													Wnioski	Klasa terenów
	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne	Formy ochrony przyrody, w tym Natura 2000		
1UC/P 2UC/P 3UC/P 4UC/P 5UC/P	-	0	-	-	-	-	-	0	-	-	0	+	0	Tereny zabudowy produkcyjno-usługowej i składowej będą wywierać negatywny wpływ na bioróżnorodność biologiczną (w tym zwierzęta i rośliny) oraz na wodę i powietrze. Oczekuje się neutralnego wpływu na zabytki oraz na dobra materialne. Sumaryczny wpływ ocenia się jako potencjalnie negatywny [klasa C]	C
1WS 2WS	+	+	+	+	+	+	+	0	+	+	0	0	0	Tereny wód powierzchniowych śródlądowych wywierać będą pozytywny wpływ na większość elementów środowiska [klasa A]	A
1KDL	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	Teren dróg publicznych klasy lokalnej wywierać będą potencjalnie niekorzystny wpływ na elementy środowiska naturalnego i neutralny na elementy środowiska kulturowego [klasa B].	B
1KDD	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	Teren dróg publicznych klasy dojazdowej wywierać będą potencjalnie niekorzystny wpływ na elementy środowiska naturalnego i neutralny na elementy środowiska kulturowego [klasa B].	B
1KDW	-	0	-	-	-	-	-	-	0	-	0	0	0	Drogi wewnętrzne wywierać będą potencjalnie niekorzystny wpływ na elementy środowiska naturalnego i neutralny na elementy środowiska kulturowego [klasa B].	B

Wyznacza się trzy **klasy terenów**: A – tereny, na których ustalenia planu wykazują pozytywny wpływ na elementy środowiska przyrodniczego.

B – tereny, na których ustalenia planu wykazują neutralny lub potencjalnie negatywny wpływ na elementy środowiska przyrodniczego.

C – tereny, na których ustalenia planu wykazują negatywny wpływ na elementy środowiska przyrodniczego.

7. Przewidywane metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu

W ramach propozycji dotyczących przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zaleca się po jego realizacji dokonanie monitoringu środowiska, który polegać powinien głównie na prowadzeniu pomiarów poziomów zanieczyszczeń w środowisku z odpowiednią częstotliwością. Na etapie funkcjonowania terenów zabudowy – usługowo-produkcyjnej nie występuje zagrożenie istotnych emisji wibracji, zanieczyszczeń do powietrza i wód oraz emisji hałasu czy promieniowania elektromagnetycznego.

Celem kontroli skutków zmian w zagospodarowaniu przestrzennym terenu jest prowadzenie systemu monitoringu planu. Monitoring ten powinien dotyczyć zarówno zgodności realizacji inwestycji z ustaleniami zawartymi w planie, jak również potencjalnego wpływu przedsięwzięcia na środowisko. Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy *Prawo ochrony środowiska*, monitoring (w tym metody monitoringu) jakości powietrza, wód, gleb i ziemi oraz poziomu hałasu i pól elektromagnetycznych jest prowadzony w ramach państwowego monitoringu środowiska, przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, na szczeblu samorządowym, przez starostę powiatowego lub podmiot obowiązany do jego prowadzenia (w obrębie obiektu oraz w strefie oddziaływania obiektu). Również zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy *Prawo budowlane*, w czasie użytkowania obiekty budowlane powinny być poddawane okresowej kontroli, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu m.in. stanu technicznego instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska.

Ponadto, w obowiązku miejscowych władz samorządowych powinna być okresowa weryfikacja obszaru objętego planem pod względem jego zagospodarowania oraz realizacji ustaleń projektu planu na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej gminy. Monitoring skutków realizacji Uchwały Rady Gminy w sprawie zmiany przedmiotowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego winien być dokonywany zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2021 r., poz. 741 – tekst jednolity), w ramach oceny zmian zachodzących w zagospodarowaniu przestrzennym oraz dokonywania oceny aktualności tego planu. Oceny te winny być dokonywane przez Wójta Gminy, co najmniej raz w czasie kadencji Rady Gminy (nie rzadziej niż raz na 4 lata). Wyniki tych ocen winny być przedstawione Radzie Gminy. Określona ustawowo procedura pozwoli przeanalizować i ocenić środowiskowe skutki realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Postuluje się, aby monitoring obejmował m.in. regularne przeprowadzanie badań i ocen w zakresie dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego, jakości wód podziemnych na analizowanym obszarze oraz monitoring jakości powietrza przy ciągach komunikacyjnych. Poza tym proponuje się regularną weryfikację stanu sieci infrastruktury technicznej, kontrolowanie prowadzonej gospodarki odpadami. Ważne jest prowadzenie obserwacji potencjalnych niekorzystnych zmian w środowisku powstałych w wyniku postępującej antropopresji, która w wyniku jakichkolwiek inwestycji jest zjawiskiem nieuniknionym.

7.1. Prognoza skutków wpływu ustaleń projektu planu na środowisko przyrodnicze

Ustalenia planu zostały przygotowane w ten sposób, by oddziaływanie projektowanego zagospodarowania terenu było najmniej uciążliwe dla środowiska przyrodniczego.

Poszczególne przeznaczenia terenu, jakie mogą wystąpić w przypadku realizacji planu sklasyfikowano pod względem oddziaływania na środowisko i istniejący krajobraz.

A – tereny, na których ustalenia planu wykazują pozytywny wpływ na elementy środowiska przyrodniczego

B – tereny, na których ustalenia planu wykazują neutralny lub potencjalnie negatywny wpływ na elementy środowiska przyrodniczego;

Klasa A – charakter zmian potencjalnie korzystny

- **WS** – tereny wód powierzchniowych śródlądowych;

Oddziaływanie terenów na środowisko i krajobraz oceniono pod względem:

- intensywności przekształceń: jako małe lub zauważalne,
- bezpośredniości oddziaływania: jako brak lub pośrednie,
- okresu trwania oddziaływania: jako długoterminowe,
- częstotliwości oddziaływania: jako brak, lub stałe,

Klasa B – charakter zmian neutralny lub potencjalnie niekorzystny

- **KDW** - tereny dróg wewnętrznych;
- **KDD** – tereny dróg publicznych klasy dojazdowej
- **KDL** – tereny dróg publicznych klasy lokalnej

Oddziaływanie terenu na środowisko i krajobraz oceniono pod względem:

- intensywności przekształceń: jako zauważalne,
- bezpośredniości oddziaływania: jako bezpośrednie i pośrednie,
- okresu trwania oddziaływania: jako długoterminowe,
- częstotliwości oddziaływania: jako stałe i okresowe.

Klasa C – charakter zmian niekorzystny

- **UC/P** - tereny usługowo-produkcyjne

Oddziaływanie terenu na środowisko i krajobraz oceniono pod względem:

- intensywności przekształceń: silne,
- bezpośredniości oddziaływania: jako bezpośrednie,

- **okresu trwania oddziaływania: jako długoterminowe,**
- **częstotliwości oddziaływania: jako stałe.**

Tereny wykazują potencjalnie negatywny wpływ na elementy środowiska przyrodniczego. Są to tereny usługowo-produkcyjne oraz infrastruktury technicznej i dróg. Rozwój terenów zabudowanych UC/P przyczyni się do zmian krajobrazu w najbliższej okolicy, ograniczenia przestrzeni produkcyjnej gleb, charakter tych zmian będzie silny i stały. Nowe obiekty usługowe będą generować dodatkowy ruch samochodowy, który będzie źródłem emisji hałasu i spalin wzdłuż tras dojazdowych do obszaru planu. Na tereny przyległe będzie ponadto oddziaływać emisja z zastosowanych systemów grzewczych (kotłownie, indywidualne systemy grzewcze). Intensyfikacja zabudowy przyczyni się do zaburzenia przewietrzania i modyfikacji warunków klimatycznych na terenach przyległych. Ustalenia planu będą mieć wpływ na zwiększenie obciążenia środowiska ilością ścieków i odpadów odprowadzanych z obszaru MPZP, zwiększonym zapotrzebowaniem na media (woda, energia elektryczna, gaz), z czym związane jest negatywne oddziaływanie na środowisko w miejscu ich utylizacji lub „produkcji”. W związku z powstaniem zabudowy na terenach strefy UC/P, potencjalnej likwidacji ulegną naziemne trasy i korytarze migracyjne zwierząt. Jednakże z uwagi na brak występowania w granicach opracowania zmiany planu obszarów wartościowych przyrodniczo, w tym korytarzy ekologicznych, zadrzewień śródpolnych czy obszarów podmokłych, straty wynikające z przekształceń obszaru zmiany planu będą stosunkowo niewielkie. Z realizacją tych funkcji wiązać się będzie zapewnienie dostaw mediów i energii – w tym celu wprowadzono zapisy dotyczące stosowania odnawialnych lub czystych źródeł energii oraz gospodarowania odpadami i ściekami.

W/w tereny będą musiały mieć zapewnioną obsługę komunikacyjną. Rozbudowa wewnętrznego układu komunikacyjnego związanego z nowymi terenami zabudowy mieszkaniowej, przyczyni się do wzrostu hałasu komunikacyjnego. Jednak sumaryczny wpływ terenów komunikacyjnych na stan środowiska należy uznać za potencjalnie niekorzystny, gdyż wiele z czynników oddziaływać może pośrednio lub czasowo.

W MPZP wprowadzono zapisy limitującej powierzchnię zabudowy i wymagające zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej. Korzystnym zjawiskiem dla przestrzeni zurbanizowanej i środowiska przyrodniczego, częściowo neutralizującym negatywne skutki rozwoju terenów zurbanizowanych, jest zachowanie terenów zieleni – przede wszystkim na terenach cieków wodnych WS oraz jako zieleni urządzonej towarzyszącej przeznaczeniu podstawowemu.

7.2. Możliwe oddziaływanie poza granicami planu i oddziaływanie transgraniczne

Realizacja ustaleń planu będzie miała pewien wpływ na zmiany środowiska poza obszarem MPZP. Budowa obszaru usługowo-produkcyjnego i technicznego może przyczynić się do nieznacznych zmian krajobrazu w najbliższej okolicy. Korzystnym zjawiskiem dla przestrzeni zagospodarowanej i środowiska przyrodniczego, częściowo neutralizującym negatywne skutki rozwoju terenów zurbanizowanych, jest konieczność zachowania współczynników terenu biologicznie czynnego. Nie prognozuje się wpływu planowanych inwestycji na

znajdujące się chronione siedliska przyrodnicze i gatunki roślin i zwierząt znajdujących się w obrębie sąsiednich obszarów chronionych.

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (*Dz. U. z 2021 r., poz. 247 – tekst jednolity*), z rozdziałem 3, działem VI dotyczącego postępowania w sprawie trans granicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów skutki realizacji projektu planu nie będą więc mieć znaczenia transgranicznego.

7.3. Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń planu

Istniejące zainwestowanie oraz obecny stan środowiska przyrodniczego cechuje się stosunkowo dużym przekształceniem środowiska przyrodniczego. Po ocenie aktualnego stanu środowiska przyrodniczego na analizowanym terenie stwierdzono, iż powstanie nowego zainwestowania nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze. Zapisy w zakresie środowiska gwarantują i wymuszają ich ochronę na terenie objętym opracowaniem miejscowego planu.

W przypadku braku realizacji ustaleń planu na tym terenie nie powinny wystąpić znaczące niekorzystne zmiany w środowisku może natomiast pogłębić się zaśmiecanie niezainwestowanego terenu zważywszy na fakt, że przylega on i znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie terenów już zainwestowanych.

8. Możliwości wprowadzenia rozwiązań alternatywnych bądź eliminujących i ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko realizacji ustaleń projektu planu

Zmiany w środowisku będą mieć zróżnicowaną intensywność, pozostaną umiarkowane pod warunkiem właściwej realizacji ustaleń projektu planu, odpowiednio do możliwości środowiska oraz zastosowania odpowiednich technologii przez inwestora.

W trakcie prac nad projektem planu analizowano wnioski złożone do planu, zapisy w studium i innych dokumentach wyższego rzędu oraz wyniki innych opracowań planistycznych dla gminy Czernica. W rezultacie przeprowadzonych analiz przyjęto wariant, przewidujący zagospodarowanie, będące kontynuacją zabudowy i funkcji istniejących w sąsiedztwie obszaru planu oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

Obszar planu, jak i cała miejscowość Dobrzykowice, zlokalizowane na obrzeżach Wrocławia podlegają silnej presji rozwojowej stolicy województwa. Presja ta przejawia się przez rosnącą liczbę inwestycji mieszkaniowych (tak indywidualnych jak i osiedli budowanych przez deweloperów), co pociąga za sobą kolejne inwestycje w obiekty usługowe i handlowe (związane z bezpośrednią obsługą obecnych i nowych mieszkańców). Teren opracowania sąsiaduje z ogrodami działkowymi wrocławskiego Wojnowa, i poprzez swoją lokalizację stanowi

atrakcyjny obszar inwestycyjny. Zrównoważony rozwój wymaga, aby Gmina przewidywała kierunki rozwoju i oprócz umożliwiania inwestycji mieszkaniowych (obecnie najsilniej widocznych w terenie) zapewniła odpowiednią podaż terenów po inwestycji w obiekty usługowe i produkcyjne. Poprzez ograniczenia w zapisach planu miejscowego, na przedmiotowym terenie nie powstanie hipermarket i galeria handlowa, mogą natomiast powstać obiekty handlowe, usługowe i logistyki (magazyny, bazy, centra logistyczne), zapewniające obsługę rosnącej populacji mieszkańców Gminy i pobliskich dzielnic Wrocławia, a także dających oparcie pod tworzenie nowych miejsc pracy.

W związku z powyższym, jak również z uwagi na zgodność zapisów projektu planu z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi i wytycznymi ochrony środowiska wynikającymi zarówno z opracowanych w gminie dokumentów dotyczących stanu środowiska przyrodniczego, jak i przepisów prawa, nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie. Zaproponowane rozwiązanie uznajemy za optymalne z punktu widzenia równoważenia rozwoju gminy Czernica,

9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia planu, oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.

Podstawowe cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym wyznaczają konwencje i dyrektywy. Wyrazem tych dokumentów jest podejmowanie działań zmierzających do:

- zahamowania lub ograniczenia skutków globalnego ocieplenia klimatu,
- zachowanie bioróżnorodności,
- ochrona przed gatunkami obcymi w środowisku,
- kontrola nad procesami wprowadzania odmian i gatunków genetycznie zmodyfikowanych,
- ochrona zasobów wód, ograniczenie emisji zanieczyszczeń do środowiska

Zgodnie z „Polityką Przestrzenną Państwa w Latach 2009-2012 z Perspektywą do Roku 2016” do najważniejszych wyzwań w zakresie ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym należy zaliczyć:

- działania na rzecz zapewnienia realizacji zasady zrównoważonego rozwoju;
- przystosowanie do zmian klimatu;
- ochrona różnorodności biologicznej.

Bezpośrednio na przedmiotowym terenie nie zidentyfikowano form ochrony przyrody, stanowiących istotne cele ochrony środowiska z punktu widzenia projektowanego planu.

Ponadto ustalenia planu realizują cele ochrony środowiska poprzez zapewnienie minimalizacji negatywnych skutków realizacji planu. Jednocześnie projektowane docelowe przeznaczenie nie ma większego wpływu na stan środowiska, na przedmiotowym obszarze.

10. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognozę oddziaływania na środowisko przyrodnicze ustaleń zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru wsi Dobrzykowice opracowano na podstawie analizy projektu planu zagospodarowania przestrzennego, założeń ochrony środowiska, informacji o istniejącym i projektowanym sposobie zagospodarowania oraz innych materiałów archiwalnych i dokumentacji, jak również danych dotyczących stanu środowiska przyrodniczego w aspekcie istniejących przepisów z zakresu ochrony środowiska.

Ustalenia planu w sposób bezpośredni powiązane są z dokumentem „*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czernica*” co wynika wprost z zapisów art. 20 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Podstawowym celem prognozy jest pełne uwzględnienie uwarunkowań przyrodniczych charakterystycznych dla analizowanego obszaru wraz z identyfikacją potencjalnych oddziaływań na środowisko będących wynikiem realizacji projektu planu. Dokument ma także na celu ocenę ich natężenia, a także określenie czy w należyty sposób został uwzględniony w ocenianym opracowaniu dobro środowiska zarówno przyrodniczego, jak i kulturowego. Prognoza weryfikuje również przyjęte w projekcie planu zapisy w zakresie rozwiązań eliminujących i ograniczających ich negatywne oddziaływanie na środowisko dla zapewnienia utrzymania równowagi przyrodniczej i osiągnięcia zrównoważonego rozwoju.

W poszczególnych rozdziałach niniejszej prognozy określono i oceniono istniejący stan środowiska przyrodniczego wraz z wpływem ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na poszczególne jego komponenty. Uogólniając, stan środowiska przyrodniczego na analizowanym terenie, zarówno pod względem ukształtowania terenu, warunków klimatycznych, gleb, świata roślin i zwierząt oraz biorąc pod uwagę postępującą antropopresję jest dostatecznie dobry. Zapisy planu uwzględniają wymogi kształtowania krajobrazu oraz istniejące uwarunkowania ekofizjograficzne. Nie oznacza to jednak, że zapisy projektu planu nie będą generować niekorzystnych oddziaływań, związanych zarówno z realizacją (przekształcenia powierzchni ziemi i gleby, emisja hałasu, emisja zanieczyszczeń), jak i późniejszą eksploatacją nowych inwestycji, jednak w zakresie ochrony środowiska i przyrody minimalizują potencjalne niekorzystne oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego.

Niniejsza prognoza gwarantuje, że zapisy MPZP zapewniają ochronę poszczególnych komponentów środowiska, w tym także zdrowia ludzi, zachowując uwarunkowania ekofizjograficzne przedmiotowego terenu. Prognozę opracowano zgodnie z aktualnie obowiązującymi wymaganiami zapisanymi w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Załącznik

Jarosław Osiadacz, dr inż.

Ul. Na Polance 12d/5

51-109 Wrocław

OŚWIADCZENIE

Ja, niżej podpisany, Jarosław Osiadacz, oświadczam iż:

- Ukończyłem, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, jednolite studia magisterskie na kierunku nauk technicznych z dyscypliny biotechnologia (1993, Wydział Podstawowych Problemów Techniki, Politechnika Wrocławska);
- Ukończyłem, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, studia doktoranckie w specjalności chemia organiczna (1998, Wydział Chemiczny, Politechnika Wrocławska);
- Posiadam ponad 5-letnie doświadczenie w pracach w zespołach przygotowujących raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (od 2009 r.);
- Brałem udział w przygotowaniu więcej niż 5 raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (ponad 80 Raportów).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Wrocław, 2021-09-29

Jarosław Osiadacz (-)